

กวด. 115
วันที่ 18 มี.ค. 65
เวลา 16.25

สลด. (eMail)
ส่ง : กวด.
รับที่ : 88480/65
18 ส.ค. 2565 เวลา 16.15 น.

ที่ ทส ๐๖๐๖/๒๑๗๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินโครงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
โดยอาศัยระบบนิเวศในบริบทความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนาในกลุ่มน้ำโขง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินโครงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
โดยอาศัยระบบนิเวศในบริบทความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนาในกลุ่มน้ำโขง
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๘๐๒/๖๔๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๒/๔๕ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕
๕. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบร่างข้อตกลง
ความร่วมมือการดำเนินโครงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยอาศัยระบบนิเวศในบริบท
ความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนาในกลุ่มน้ำโขง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้อง
นำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ (๗) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ
และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย
โดยกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
และโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) ได้ร่วมกันพัฒนา
และจัดทำ...

และจัดทำข้อเสนอโครงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยอาศัยระบบนิเวศในบริบทความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนาในลุ่มน้ำโขง (Mekong EbA South: Enhancing Climate Resilience in the Greater Mekong Sub-region through Ecosystem-based Adaptation in the Context of South-South Cooperation) โดยปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะ Designated Authority (DA) ของกองทุนเพื่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Adaptation Fund: AF) ของประเทศไทย ได้ลงนามรับรองในข้อเสนอโครงการดังกล่าวเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุน AF ในวงเงินประมาณ ๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๑.๒ UNEP มีหนังสือที่ ECOSYSTEM /NFC/CCA/04 ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ แจ้งว่า กองทุน AF ได้อนุมัติงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการดังกล่าวในวงเงิน ๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามข้อเสนอโครงการ โดยมีโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP) เป็นหน่วยดำเนินโครงการ (Implementing Entity) และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และองค์การระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ (International Union for Conservation of Nature: IUCN) เป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการ (Executing Entity) ทั้งนี้ กรมทรัพยากรน้ำจะได้รับงบประมาณ ๒.๕๐๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อร่วมดำเนินโครงการ โดยจะสามารถเริ่มดำเนินโครงการได้ภายหลังการลงนามในข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินโครงการ (Project Cooperation Agreement: PCA) ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำ กับ UNEP เพื่อให้มีผลผูกพันก่อนเริ่มดำเนินโครงการ โดยมีกรอบระยะเวลาดำเนินโครงการ ๔ ปี ภายหลังการลงนามข้อตกลงความร่วมมือ

๑.๑.๓ โครงการดังกล่าวเป็นโครงการระดับภูมิภาค มีเป้าหมายในการดำเนินการในพื้นที่นำร่องในลุ่มน้ำโขงมีวัตถุประสงค์ เพื่อ (๑) สาธิตการใช้แนวทาง EbA ในชุมชนประมงบางในประเทศไทยและเวียดนาม เพื่อจัดการผลกระทบจากสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะภัยแล้งและน้ำท่วมและพื้นที่ประมงบาง โดยได้คัดเลือกพื้นที่สาธิต ได้แก่ พื้นที่ลุ่มน้ำโขงในประเทศไทย และพื้นที่ชุมชนรอบอุทยานแห่งชาติ Tram Chim ในเวียดนาม (๒) การยกระดับองค์ความรู้และสร้างความตระหนักในมาตรการการปรับตัวโดยเฉพาะ EbA ในการแลกเปลี่ยนผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในบริบทระบบนิเวศที่แตกต่างกันเพื่อสนับสนุนความร่วมมือระดับภูมิภาค การจัดทำแผนงานและดำเนินโครงการด้านการปรับตัวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และ (๓) การเสริมสร้างความร่วมมือระดับภูมิภาคด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมทรัพยากรน้ำ ร่วมกับ UNEP ในการยกร่างข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินโครงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยอาศัยระบบนิเวศในบริบทความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนาในลุ่มน้ำโขง (Project Cooperation Agreement on Mekong EbA South: Enhancing Climate Resilience in the Greater Mekong Sub-region through Ecosystem-based Adaptation in the Context of South-South Cooperation) พร้อมจัดทำคำแปลเป็นภาษาไทย สำหรับการลงนามร่วมกันระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำ กับ UNEP เพื่อให้มีผลผูกพันก่อนเริ่มดำเนินโครงการ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องด้วยร่างข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินโครงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยอาศัยระบบนิเวศในบริบทความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนาในลุ่มน้ำโขง มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดเงื่อนไขและหน้าที่ในการดำเนินโครงการฯ ร่วมกันระหว่างกรมทรัพยากรน้ำ และ UNEP โดยมีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงถือเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างข้อตกลงฯ ก่อนการลงนามเพื่อให้มีผลผูกพัน จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากโครงการ Mekong EbA South เป็นโครงการระดับภูมิภาคที่มีพื้นที่ดำเนินการโครงการในสองประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย และเวียดนาม ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภูมิภาค ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์และได้รับประโยชน์สูงสุดร่วมกัน จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ โครงการ Mekong EbA South มีวัตถุประสงค์โดยรวม คือ การเสริมสร้างความตระหนักรู้และเพิ่มพูนศักยภาพในการดำเนินการของภาครัฐและชุมชนในพื้นที่อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Greater Mekong Sub-region: GMS) โดยการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยอาศัยระบบนิเวศ กิจกรรมในกรอบระยะเวลา ๔ ปี ประกอบด้วย

๔.๑.๑ พัฒนาแนวทางการดำเนินงานอย่างละเอียดสำหรับการส่งเสริมการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยอาศัยระบบนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง

๔.๑.๒ ฝึกอบรมให้ความรู้ในการปฏิบัติใช้แผนการปรับตัวการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยอาศัยระบบนิเวศ (EbA) กับชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง

๔.๑.๓ ดำเนินการส่งเสริมทางการเกษตรที่ยืดหยุ่นต่อสภาวะอากาศในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง (ปลูกพืชเศรษฐกิจที่ทนต่อสภาวะอากาศแปรปรวนและภัยพิบัติได้ดี)

๔.๑.๔ ดำเนินการส่งเสริมการใช้การปรับตัวโดยอาศัยระบบนิเวศ (EbA) เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ภายในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง (ป่าต้นน้ำ ห้วยกุดเม็ก ห้วยมะโน)

๔.๑.๕ ดำเนินการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางน้ำและการจัดการน้ำ เพื่อลดผลกระทบจากอุทกภัยและภัยแล้ง (สร้างฝายมีชีวิต ขยายลำน้ำ อนุรักษ์แหล่งน้ำ การใช้งาน green and grey infrastructure พัฒนาระบบ water harvesting)

๔.๑.๖ สร้างทางเลือกในการดำรงชีวิตที่เพิ่มขึ้นและมีความยืดหยุ่นด้านสภาพภูมิอากาศ ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง (ส่งเสริมการทำฟาร์มเห็ด ฟาร์มผึ้ง สร้างแหล่งเก็บน้ำ)

๔.๒ การดำเนิน...

๔.๒ การดำเนินโครงการ Mekong EbA South ทั้งหมดมีมูลค่า ๖,๔๕๑,๖๑๒ เหรียญสหรัฐ โดยจะจัดสรรให้กับหน่วยงานดำเนินการและ UNEP ดังนี้

๔.๒.๑ กรมทรัพยากรน้ำ	๒,๕๐๖,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ
๔.๒.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเวียดนาม	๒,๕๐๖,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ
๔.๒.๓ IUCN	๑,๓๑๙,๖๑๒ เหรียญสหรัฐ
๔.๒.๔ UNEP	๑๒๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ

๔.๓ ร่างข้อตกลงฯ นี้ จัดทำขึ้นระหว่างกรมทรัพยากรน้ำ และ UNEP โดยได้แต่งตั้งผู้อำนวยการฝ่ายสิ่งแวดล้อม เป็นตัวแทนผู้ลงนาม มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดข้อกำหนดและเงื่อนไขของความร่วมมือระหว่างคู่สัญญาในการดำเนินการโครงการตามที่ได้รับการอนุมัติจากกองทุน AF เมื่อวันที่ระบุในจดหมายลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยข้อตกลงนี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อมีการลงนามโดยคู่สัญญา และวันที่เริ่มดำเนินการโครงการจะต้องเป็นวันที่หน่วยงานดำเนินการได้รับเงินสนับสนุนงวดแรก รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กรมสนธิสัญญาและกฎหมายได้ให้ความเห็นต่อร่างข้อตกลงฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ สรุปได้ดังนี้

๕.๑.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระและถ้อยคำโดยรวมของร่างข้อตกลงฯ โดยหากกรมทรัพยากรน้ำในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน สอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว ทั้งนี้ ขอให้ปรับแก้ถ้อยคำของร่างข้อตกลงฯ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้องยิ่งขึ้น

๕.๑.๒ ร่างข้อตกลงฯ เข้าข่ายมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๗ เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยขอให้กรมทรัพยากรน้ำถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เรื่อง การขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศอย่างเคร่งครัด

๕.๑.๓ ร่างข้อตกลงฯ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดเงื่อนไขและหน้าที่ในการดำเนินโครงการฯ ร่วมกันระหว่างกรมทรัพยากรน้ำและ UNEP โดยมีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามเพื่อให้มีผลผูกพัน แต่ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

๕.๑.๔ การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำข้อตกลงฯ ดังกล่าว กรมทรัพยากรน้ำจะต้องเสนอขอความเห็นชอบบุคคลที่จะเป็นผู้ลงนามด้วย ซึ่งหากมิใช่ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมทรัพยากรน้ำเป็นผู้ลงนามเอง ก็ต้องให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) แก่ผู้ลงนามดังกล่าว เว้นแต่จะเป็นที่ยอมรับระหว่าง...

ระหว่างภาคีที่ไม่จำเป็นต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็ม ก็ให้กรมทรัพยากรน้ำแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full powers) ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๑๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

ในการนี้ กรมทรัพยากรน้ำได้ปรับแก้สาระและถ้อยคำของร่างข้อตกลงฯ ตามข้อเสนอแนะของกรมสนธิสัญญาและกฎหมายตามข้อ ๕.๑.๑ แล้ว และได้ขอให้กรมสนธิสัญญาและกฎหมายตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมายไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างข้อตกลงฯ ดังกล่าวและไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ ทั้งนี้ ในส่วนการจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full powers) กรมทรัพยากรน้ำได้ประสานงานกับ UNEP โดยได้รับแจ้งว่า ไม่จำเป็นต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็มในการลงนามร่างข้อตกลงฯ

๕.๒ คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบในหลักการต่อร่างข้อตกลงฯ ตามที่กรมทรัพยากรน้ำเสนอ และมอบหมายให้กรมทรัพยากรน้ำเสนอร่างข้อตกลงฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบร่างข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินโครงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยอาศัยระบบนิเวศในบริบทความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนาในกลุ่มน้ำโขง

๖.๒ อนุมัติให้อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำเป็นผู้มีอำนาจลงนามในร่างข้อตกลงฯ

๖.๓ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำในร่างข้อตกลงฯ ที่มีใช้สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้เป็นดุลยพินิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำ เป็นผู้พิจารณา โดยไม่ต้องนำกลับไปเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๑ ๖๐๐๐ ต่อ ๖๖๑๐

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๖๑๖๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ kanokwan.yw@gmail.com